

	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS yhteensä
Asukkaita	664 921	305 179	242 917	1 213 017

Pääkaupunkiseudun kaupunkien konsernitilinpäätösanalyysit 2022

19.5.2022

Bo-Erik Ekström B&MANs

Näin laskelmat tehtiin
Kauppalehti selvitti pääkaupunkiseudun kaupunkien tilaa B&MANsin tekemän analyysin kautta. Kaupungit ovat toimittaneet laskelmien pohjaluvut.
Luvut kertovat kaupunkikonserneista. Ne sisältävät kaupungit tytäryhtiöineen. Lisäksi mukana ovat osuudet kuntayhtymistä.
Seuraava konsernikokonaisuus ovat Turku, Tampere ja Oulu.

Verotulojen arvioinnissa kaupungeilla oli suuria haasteita – kuitenkin positiivisia

2022	HKI	ESP	VAN	
<i>Kunnan tulovero</i>	3 028 509	1 484 706	957 400	
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	775 361	223 623	137 800	
<i>Kiinteistövero</i>	295 947	141 817	108 500	
Verotulot v2022	4 099 817	1 850 146	1 203 700	7 153 663
Verotulot budjetti v2022	3 770 000	1 702 500	1 161 000	6 633 500
Yli budjetin	329 817	147 646	42 700	520 163

2.2.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelman toteutumisvertailu

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama 2022	Toteuma % 2022	Ylitysoikeus 2022
Toimintatulot						
Myyntitulot ¹	351 440	287 054	309 019	21 965	108	-1 000
Maksutulot	208 111	208 977	197 470	-11 507	94	0
Tuet ja avustukset ¹	234 994	30 241	131 518	101 277	435	0
Vuokratulot ¹	386 941	383 439	406 741	23 302	106	
Muut toimintatulot ¹	143 180	130 813	119 929	-10 884	92	0
	1 324 665	1 040 524	1 164 676	124 152	112	-1 000
Valmistus omaan käyttöön ¹	146 576	154 452	119 598	-34 854	77	0
Toimintamenot						
Palkat ¹	-1 545 706	-1 524 099	-1 543 573	-19 474	101	-25 300
Henkilösivumeno ¹	-416 142	-415 783	-407 663	8 120	98	-7 700
Palvelujen ostot ¹	-2 247 332	-2 269 812	-2 391 794	-121 981	105	-160 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ¹	-245 958	-206 602	-223 616	-17 014	108	-1 400
Avustukset ¹	-323 679	-343 127	-304 375	38 752	89	-2 530
Vuokramenot ¹	-224 391	-234 113	-215 222	18 891	92	
Muut toimintamenot ¹	-23 862	-47 684	-39 816	7 868	83	
	-5 027 069	-5 041 221	-5 126 058	-84 838	102	-197 626
TOIMINTAKATE	-3 555 828	-3 846 245	-3 841 784	4 461	100	-198 626
Verotulot ja valtionosuudet						
Verotulot	3 828 749	3 770 000	4 099 817	329 817	109	0
Valtionosuudet	330 345	365 500	377 643	12 143	103	0
	4 159 094	4 135 500	4 477 460	341 960	108	0
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot ¹	73 144	77 405	73 659	-3 746	95	0
Muut rahoitustulot	97 028	49 246	39 393	-9 853	80	-72
Korkomenot ¹	-15 768	-17 273	-15 336	1 937	89	0
Muut rahoitusmenot	-594	-1 500	-576	924	38	0
	153 809	107 878	97 140	-10 738	90	-72
VUOSIKATE¹	757 075	397 133	732 815	335 683	185	-198 698
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot ¹	-408 494	-369 841	-386 962	-17 121	105	0
	-408 494	-369 841	-386 962	-17 121	105	0
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	1 000	0	1 098	1 098	..	0
	1 000	0	1 098	1 098	..	0
TILIKAUDEN TULOS¹	349 581	27 292	346 952	319 660	1 271	-198 698

**Verotuloja kertyi
suhteessa B2022 341
meur enemmän**

2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

(kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja)

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen (ml. sisäiset erät)

	Talousarvio 2022	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2022	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama 2022	Tot.-%
Toimintatulot	423 790 138,40	35 420 000,00	459 210 138,40	474 437 577,73	15 227 439,33	103
Myyntitulot	160 375 871,71	1 050 000,00	161 425 871,71	161 219 163,04	-206 708,67	100
Maksutulot	100 929 006,19	5 600 000,00	106 529 006,19	109 572 150,22	3 043 144,03	103
Tuet ja avustukset	17 495 154,00	39 070 000,00	56 565 154,00	60 117 121,83	3 551 967,83	106
Muut toimintatulot	144 990 106,50	-10 300 000,00	134 690 106,50	143 529 142,64	8 839 036,14	107
Valmistus omaan käyttöön	13 109 000,00		13 109 000,00	8 678 615,57	-4 430 384,43	66
Toimintamenot	-2 279 097 860,98	-61 001 448,80	-2 340 099 309,78	-2 286 872 789,10	53 226 520,68	98
Henkilöstömenot	-696 368 901,30	-8 027 755,80	-704 396 657,10	-688 075 030,62	16 321 626,48	98
Palvelujen ostot	-1 109 682 218,49	-48 729 194,64	-1 158 411 413,13	-1 122 053 935,76	36 357 477,37	97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 032 111,80	-1 503 158,00	-44 535 269,80	-50 558 647,36	-6 023 377,56	114
Avustukset muille	-103 492 616,00	-2 839 000,00	-106 331 616,00	-106 866 911,78	-535 295,78	101
Muut toimintamenot	-326 522 013,39	97 659,64	-326 424 353,75	-319 318 263,58	7 106 090,17	98
Toimintakate	-1 842 198 722,58	-25 581 448,80	-1 867 780 171,38	-1 803 756 595,80	64 023 575,58	97
Verotulot	1 702 500 000,00		1 702 500 000,00	1 850 145 547,40	147 645 547,40	109
Valtionosuudet	156 383 000,00		156 383 000,00	165 597 969,00	9 214 969,00	106
Rahoitustulot- ja menot						
Korkotulot muilta	15 027 000,00		15 027 000,00	14 557 508,36	-469 491,64	97
Korkotulot liikelaitoksilta	540 000,00		540 000,00	1 301 531,47	761 531,47	241
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	2 360 000,00	0,00	2 360 000,00	5 042 215,40	2 682 215,40	214
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	28 418 000,00		28 418 000,00	28 417 814,36	-185,64	100
Korkomenot	-11 852 000,00		-11 852 000,00	-8 222 500,39	3 629 499,61	69
Muut rahoituskulut	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-2 514 393,67	-1 514 393,67	251
Vuosikate	50 177 277,42	-25 581 448,80	24 595 828,62	250 569 096,13	225 973 267,51	1 019
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-104 786 778,00		-104 786 778,00	-104 464 730,79	322 047,21	100
Arvonalentumiset	0,00		0,00	-8 550,00	-8 550,00	
Tilikauden tulos	-54 609 500,58	-25 581 448,80	-80 190 949,38	146 095 815,34	226 286 764,72	-182

**Verotuloja kertyi
suhteessa B2022 147
meur enemmän ja
toiminta kate oli 64
meur B2022 paremoin**

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2022

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma
Myyntitulot	52 146	-414	51 732	55 583
Maksutulot	72 778	-9 668	63 110	66 210
Tuet ja avustukset	25 515	25 174	50 688	57 713
Muut tulot	256 614	-11 058	245 556	263 674
Tulot yhteensä	407 053	4 034	411 086	443 179
Henkilöstömenot	-571 409	1 163	-570 246	-531 592
Palvelujen ostot	-823 916	-73 583	-897 498	-917 468
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 887	16	-57 872	-57 964
Avustukset	-71 637	-1 343	-72 980	-74 026
Muut menot	-262 036	2 151	-259 885	-257 766
Menot yhteensä	-1 786 885	-71 596	-1 858 482	-1 838 816
Toimintakate	-1 379 833	-67 563	-1 447 395	-1 395 638
Verotulot	1 161 000	41 000	1 202 000	1 203 661
Valtionosuudet	282 000	0	282 000	287 597

*Verotuloja kertyi
suhteessa B2022 42,6
meur enemmän*

PKS kaupungit konsernituloslaskelmat (teur) ja per asukas (eur)

2022 teur	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS
Verotulot ja valtionosuudet	4 469 979	2 083 981	1 494 267	8 048 227
Muut tulot	4 980 004	1 443 039	1 208 420	7 631 462
Tulot yhteensä	9 449 983	3 527 020	2 702 687	15 679 690
Henkilöstökulut	3 059 607	1 123 349	852 749	5 035 706
Palvelujen ostot	2 642 819	1 298 432	1 028 942	4 970 194
Muut menot	2 343 786	478 244	511 222	3 333 252
Poistot	906 474	344 881	218 946	1 470 301
Liikevoitto	497 296	282 114	90 827	870 237
Rahoitustuotot	44 668	42 110	15 547	102 325
Rahoituskulut	-72 738	-94 676	-66 679	-234 092
Tuloksen oikaisut	-18 137	-3 621	-1 995	-23 754
Nettotulos	451 089	225 927	37 700	714 716

2022 teur	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS
<i>Asukkaita</i>	664 921	305 179	242 917	1 213 017
Verotulot ja valtionosuudet	6 722,57 €	6 828,72 €	6 151,35 €	6 634,88 €
Muut tulot	7 489,62 €	4 728,50 €	4 974,62 €	6 291,31 €
Tulot yhteensä	14 212,19 €	11 557,22 €	11 125,97 €	12 926,19 €
Henkilöstökulut	4 601,46 €	3 680,95 €	3 510,46 €	4 151,39 €
Palvelujen ostot	3 974,64 €	4 254,66 €	4 235,78 €	4 097,38 €
Muut menot	3 524,91 €	1 567,09 €	2 104,51 €	2 747,90 €
Poistot	1 363,28 €	1 130,09 €	901,32 €	1 212,10 €
Liikevoitto	747,90 €	924,42 €	373,90 €	717,42 €
Rahoitustuotot	67,18 €	137,98 €	64,00 €	84,36 €
Rahoituskulut	- 109,39 €	- 310,23 €	- 274,49 €	- 192,98 €
Tuloksen oikaisut	- 27,28 €	- 11,87 €	- 8,21 €	- 19,58 €
Nettotulos	678,41 €	740,31 €	155,20 €	589,21 €
Kokonaiskustannus	13 464,29 €	10 632,79 €	10 752,07 €	12 208,78 €
Ulkoistamisaste	29,52 %	40,01 %	39,39 %	33,56 %

PKS kaupunkikonsernien nettotulos, miten on 5v aikana kehittynyt

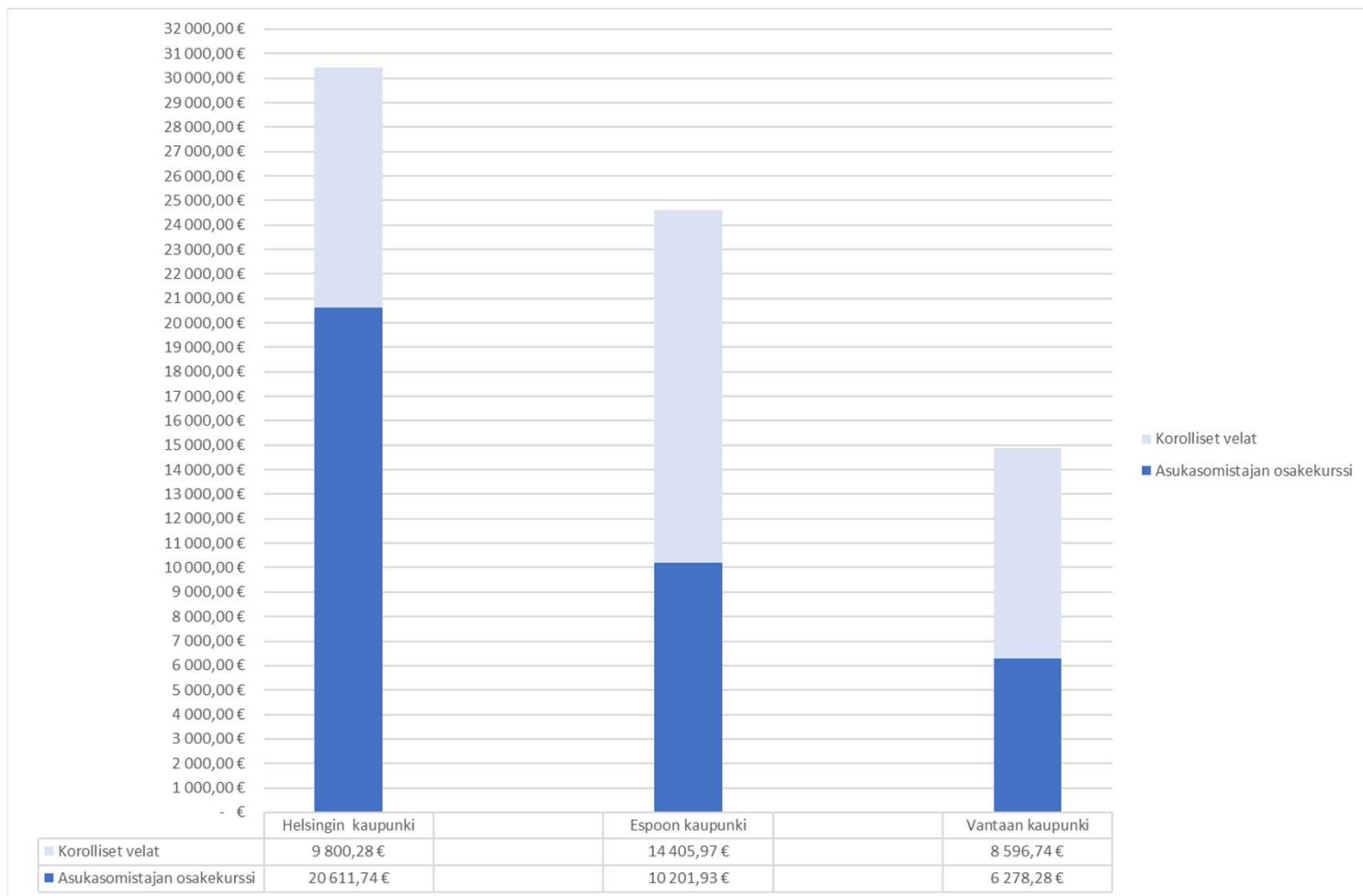
Nettotulos (teur)	2022	2021	2020	2019	2018	Yhteensä 2018-2022
Helsingin kaupunkikonserni	451 089	385 379	605 458	542 165	559 114	2 543 204
Espoon kaupunkikonserni	225 927	161 092	104 046	-53 387	-6 089	431 590
Vantaan kaupungin konserni	37 700	102 377	136 127	20 276	64 782	361 263
	714 716	648 848	845 631	509 054	617 807	3 336 057

PKS konsernitason pääomat (teur) ja per asukas (eur)

	2022 teur	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS yhteensä
Mihin sijoitettu	Sidottu toimintaan	17 008 281	5 517 436	2 922 782	25 448 499
	Sijoitukset - toimintaan	1 405 763	332 109	410 176	2 148 047
	Sijoitukset - rahoitus	1 807 553	1 660 272	280 439	3 748 263
	Sidottu pääoma	20 221 596	7 509 817	3 613 396	31 344 809
Miten rahoitettu	Korolliset velat	6 516 415	4 396 401	2 088 295	13 001 110
	Oma pääoma	13 705 182	3 113 416	1 525 102	18 343 699

	2022 teur	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS yhteensä
<i>Asukkaita</i>		664 921	305 179	242 917	1 213 017
Helsinki sitoo per asukas yli 2x enemmän pääomia toimintaansa suhteessa Vantaan kaupunkiin	Sidottu toimintaan	25 579,40 €	18 079,34 €	12 032,02 €	20 979,51 €
	Sijoitukset - toimintaan	2 114,18 €	1 088,24 €	1 688,54 €	1 770,83 €
	Sijoitukset - rahoitus	2 718,45 €	5 440,32 €	1 154,46 €	3 090,03 €
	Sidottu pääoma	30 412,03 €	24 607,91 €	14 875,02 €	25 840,37 €
	Korolliset velat	9 800,28 €	14 405,97 €	8 596,74 €	10 718,00 €
	Asukasomistajan osakekurssi	20 611,74 €	10 201,93 €	6 278,28 €	15 122,38 €

Nettovarallisuus = ” asukasomistajan osakekurssi” ja korolliset velat per asukas PKS kaupungeittain vuoden 2022 lopussa

PKS kassavirta v2022 konserni tasolla– investoinnit alueella oli 3,7 mrd eur

2022 teur	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS yhteensä
Toiminnan kassavirta	1 272 889	377 990	238 551	1 889 430
Investointimenot	-2 704 550	-536 893	-428 243	-3 669 686
Rahoitusosuudet investointimenoihin	61 557	14 994	7 088	83 640
Luovutustulot	698 966	201 209	203 122	1 103 297
Netto investoinnit	-1 944 027	-320 689	-218 033	-2 482 750
Toiminta + inv. rahavirta, netto	-671 138	57 301	20 517	-593 320
Korollisten lainojen muutos	625 567	6 087	112 596	744 251
Oman pääoman muutokset	-1 546	7 114	-7 744	-2 176
Muut maksuvalmiuden muutokset	312 795	129 715	-97 980	344 530
Rahoituksen kassavirta	900 296	145 765	9 187	1 055 249
Likviidien varojen muutos	229 158	203 066	29 705	461 929
Rahavarat 31.12.	1 807 553	1 660 272	280 439	3 748 263
Rahavarat 1.1.	1 578 395	1 457 205	250 734	3 286 334

PKS kassavirta per asukas v2022 konserni tasolla– Helsinki investoinnit ovat muita yli 2x

2022 teur <i>Asukkaita</i>	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS yhteensä
	658 864	297 354	239 216	1 195 434
Toiminnan kassavirta	1 931,94 €	1 271,18 €	997,22 €	1 580,54 €
Investointimenot	- 4 104,87 €	-1 805,57 €	- 1 790,20 €	- 3 069,75 €
Rahoitusosuudet investointimenoihin	93,43 €	50,43 €	29,63 €	69,97 €
Luovutustulot	1 060,87 €	676,66 €	849,11 €	922,93 €
Netto investoinnit	- 2 950,57 €	-1 078,48 €	- 911,45 €	- 2 076,86 €
Toiminta + inv. rahavirta, netto	- 1 018,63 €	192,70 €	85,77 €	- 496,32 €
Korollisten lainojen muutos	949,46 €	20,47 €	470,69 €	622,58 €
Oman pääoman muutokset	- 2,35 €	23,92 €	- 32,37 €	- 1,82 €
Muut maksuvalmiuden muutokset	474,75 €	436,23 €	- 409,59 €	288,20 €
Rahoituksen kassavirta	1 366,44 €	490,21 €	38,41 €	882,73 €
Likviidien varojen muutos	347,81 €	682,91 €	124,18 €	386,41 €
Rahavarat 31.12.	2 743,44 €	5 583,48 €	1 172,32 €	3 135,48 €
Rahavarat 1.1.	2 395,63 €	4 900,57 €	1 048,15 €	2 749,07 €

PKS verotulot v2022 per asukas

v 2022	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki	PKS (HEV)
<i>Kunnan tulovero</i>	3 028 509	1 484 706	957 400	5 470 615
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	775 361	223 623	137 800	1 136 784
<i>Kiinteistövero</i>	295 947	141 817	108 500	546 264
	4 099 817	1 850 146	1 203 700	7 153 663
	664 921	305 179	242 917	1 213 017
<i>Kunnan tulovero</i>	4 554,69 €	4 865,03 €	3 941,26 €	4 509,92 €
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	1 166,09 €	732,76 €	567,27 €	937,15 €
<i>Kiinteistövero</i>	445,09 €	464,70 €	446,65 €	450,33 €
	6 165,87 €	6 062,49 €	4 955,19 €	5 897,41 €

PKS työllistää suoraan ja välillisesti lähes 100 000 hlö konserni tasolla 5 mrd eur henkilöstökuluilla

4. Työllistäjä	Helsinki	Espoo	Vantaa	PKS Yhteensä
v2022				
Kaupungin henkilöstö (varsinainen)	37 513	15 632	11 703	64 848
Välillisesti (tytäryhtiöt/kuntayhtymät)	21 309	7 888	5 629	34 826
Konserni henkilöstö	58 822	23 520	17 332	99 674
Henkilöstökulut yhteensä (meur)	3 059,6	1 123,3	852,7	5 036

Helsingin , Espoon ja Vantaan kaupunkien konserniansalyysien **KL yhteenveto**

26.5.2023

Hyvin meni, mutta vaara vaanii.

- Viime vuonna pääkaupunkiseudun kolme suurinta kaupunkia, Helsinki, Espoo ja Vantaa, keräsivät verotuloja ennätystahtia, rahoittivat investointeja omaisuutta myymällä ja tytäryhtiötkin olivat tolvillaan.
- Vakaus ei ole kuitenkaan välttämättä ikuista. Sote-uudistus muokkaa valtion ja kuntien välistä rahanjakoa. Erinäisten siirtymäkausien jälkeen pääkaupunkiseudun näkymät heikkenevät huomattavasti vuosikymmenen loppua kohden.
- Esimerkiksi kasvuun panostaneesta Espoosta siirtyy hyvinvointi-alueen rahoitukseen merkittävästi enemmän tuloja kuin siirtyviä menoja. Yksinkertaistaen kyse on siitä, että tulorahoituksen vuosittainen euromääräinen kasvu hidastuu, koska kunnallisveroprosenttia on uudistuksessa leikattu.
- Samalla Espoosta tulee aiempaa enemmän riippuvaisempi valtionosuuksista, ja näin sen itsenäinen ”ohjausvalta” vähenee. Espoossa ennakoidaan konsernituloksen kääntyvän miinukselle lähivuosina.
- Myös Helsingissä tilanne nähdään saman suuntaisena: uudistus hidastaa kaupungin verokertymän kasvua ja heikentää investointikykyä.
- Lisäksi noussut korkotasoa tietää lisärasitteita kaupunkikonserneille.

Viime vuonna Helsinki, Vantaa ja Espoo tekivät nettotulosta yhteensä 714,72 miljoonaa euroa.

- Suurimpana Helsingin osuus summasta oli 451 miljoonaa euroa. Summa nousi vuotta aiemmasta 66 miljoonalla eurolla.
- Asukasta kohden Helsinki teki tulosta 678 euroa.
- Espoossa vastaava luku oli 740 euroa ja Vantaalla 155 euroa. Vantaalla tulosta pudotti vuotta aiempaan kaupungin energiayhtiön tulos, jota laski Fennovoiman osakkeista tehty alaskirjaus.
- Helsingissä puolestaan energia vauhditti kaupunkikonsernin tulosta. Energiayhtiö Helen teki tulosta oikukkailla energiamarkkinoilla. Tosin yhtiön vuoden 2021 tulosta rasittivat 60 miljoonan euron kertaluonteiset arvonalennuskirjaukset.
- Kaupunkikonsernien tehtävänä ei ole maksimoida tulosta. Esimerkiksi Helsingin kaupunkikonserni olisi päässyt nollatulokseen 15,5 prosentin kunnallisverolla, kun nyt se oli 18 prosenttia.
- Luvut käyvät ilmi B&MANsin Kauppalehdelle tekemästä konsernianalyysistä, missä ovat mukana kaupungit tytäryhtiöineen ja lukuihin on laskettu mukaan myös kaupunkien osuudet kuntayhtymistä

Verotulojen arvioinnissa kaupungit olivat pahasti metsässä

- Helsinki keräsi verotuloja peräti 341 miljoonaa euroa enemmän kuin se oli ennakoinut. Espoossa verotuloja kertyi 147 miljoonaa arvioitua enemmän ja Vantaalla 76 miljoonaa euroa.
- Yhteensä verotuloja tuli kolmikolle 564 miljoonaa oletettua runsaammin. Lukua selittää se, että työllisyysaste oli odotettua parempi, ansiotasot nousivat ennakoitua enemmän ja taloustilanne nosti yritysten verotettavaa tulosta.
- Toteutuma suhteessa arvioituun kertoo siitä, että kaupunkien budjetointi ei ole synkronissa suhteessa vero-tilityksiin. Jostakin syystä kokonaisuuteen syntyy klappia.
- Asukaskohtaisessa kunnallisvero kertymässä hyvätuloisten Espoo on ykkönen 4 865 eurolla. Helsingissä summa on 4 555 euroa ja Vantaalla 3 941 euroa.
- Helsinki puolestaan jyrää yhteisöveron tuotoissa. Osuus yhteisöveron tuotosta per asukas on 1 166 euroa, kun Vantaalla summa on 567 euroa. Yksinkertaisesti kyse on siitä, että Helsinkiin on sijoittunut erittäin kannattavia yrityksiä.

Kaupunkikonserneilla on huomattavasti varallisuutta. Tätä kuvastaa hypoteettinen laskelma.

- Jos Helsinki päättäisi lopettaa olemassa olonsa, myisi omaisuutensa, maksaisi velkansa ja jakaisi jäljelle jääneet varat alueen asukkaille, helsinkiläinen saisi 20 612 euroa.
- Espoossa summa olisi 10 202 euroa ja Vantaalla 6 278 euroa.
- Sidottu pääoma kuvaa sitä, kuinka paljon kaupungilla on varallisuutta kiinni koneissa, laitteissa ja kiinteistöissä, eli tuotantokoneistoissa. Helsingillä asukaskohtainen summa on 30 412 euroa ja Vantaalla 14 875 euroa. Espoo asettuu näiden kahden kaupungin välimaastoon.
- Kaupunkien palvelutehtävissä ei kuitenkaan pitäisi olla sinänsä eroa. Mutkan kautta luku kertoo siitä, että Vantaalla palvelut tuotetaan tehokkaammin kuin Helsingissä. Toki voi olla niin, että Helsingin palvelutaso on korkeampi. Myös väestörakenteella on merkitystä asiaan

Helsinki ulkoistaa toimintojaan Espoota ja Vantaata vähemmän

2022 eur per asukas	Helsingin kaupunki	Espoon kaupunki	Vantaan kaupunki
<i>Asukkaita</i>	664 921	305 179	242 917
Kokonaiskustannus	13 464,29 €	10 632,79 €	10 752,07 €
Ulkoistamisaste	29,52 %	40,01 %	39,39 %

- Helsingin suhteelliset henkilöstökulut ovat naapureita korkeammat ja myös asukaskohtaiset kustannukset ovat kaikkienensa verrokkeja kovemmat.
- Näillä mittareilla Helsingillä olisi varaa parantaa juoksuaan.
- Luvut kertovat myös siitä, että palvelujen tuottamistavoissa on isoja eroja.
- Vantaa ja Espoo nojaavat enemmän ulkopuolisiin palveluihin ja niiden teollinen rakenne on huomattavasti Helsinkiä keveämpi.
- B&MANsin laskemien mukaan Helsingin ulkoistamisaste on vajaat 30 prosenttia. Espoossa luku on hiukan päälle 40 prosenttia ja Vantaalla vajaat 40 prosenttia
- Ulkoistamisaste kertoo, kuinka suuren osan palveluista kaupunki ostaa ulkopuolisilta sen sijaan, että tuottaisi niitä itse.
- Jos Helsingin ulkoistamisaste olisi Vantaan ja Espoon tasolla, tämä tarkoittaisi lähes 800 miljoonan euron ostoja alueen palvelumarkkinoille.

Helsinki-konsernin teollinen rakenne satamineen ja muine toimintoiheen tulee näkyviin investoinneissa.

- Helsinki investoi viime vuonna asukasta kohden 4 055 euroa. Kokonaissumma oli 2,7 miljardia euroa. Tästä tytäryhteisöjen osuus oli 1,7 miljardia euroa.
- Eli Helsingin investoinneista lähes 60 prosenttia meni muuhun kuin kaupungin perustoimintaan, joita ovat muun muassa opetus ja varhaiskasvatus. Myös sote kuului vielä viime vuonna Helsingin itse rahoittamaan toimintaan.
- Helsinki-konserni vahva tase pystyy kuitenkin hyvin kantamaan tehdyt investoinnit.
- Espoossa ja Vantaalla asukaskohtaiset konserni-investoinnit olivat noin 1 800 euroa.
- Helsinki, Vantaa ja Espoo investoivat viime vuonna yhteensä noin 3,7 miljardilla eurolla. Summa on suuri. Esimerkiksi pian valmistuva Suomen suurin metsäteollisuusinvestointi, Pohjoisen pallonpuoliskon suurin sellutehdas, maksaa noin kaksi miljardia euroa.
- Pääkaupunkiseudun kolmikosta Espoolla on eniten asukaskohtaista konsernivelkaa, 14 407 euroa. Espoota ovat velkaannuttaneet muun muassa metro ja muut kasvuinvestoinnit. Vantaa näyttää saaneen velkaongelmansa kuriin.

Sosiaali- ja terveystoimi ei kuulu enää kuntien järjestämisvastuulle Helsinkiä lukuun ottamatta.

- Tosin Helsingin sote-rahoituksesta vastaa myös valtio.
- Pääkaupunkiseudun kolmikosta Espoon sote-tehtävät ovat siirtyneet Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja Vantaan sote on siirtynyt Vantaan ja Keravan hyvinvointi-alueelle.
- Yksin Espoosta siirtyi hyvinvointi-alueen riveihin noin 5 000 työntekijää.
- Kun merkittävä osa kaupunkien tehtävistä siirtyi pois, konserniin lukeutuvien tytäryhteisöjen, kuten kaupunkien omistamien tytäryhtiöiden rooli korostuu kokonaiskuvassa.
- B&MANsin laskelmien mukaan esimerkiksi Espoossa, tytäryhteisöjen osuus toiminta menoissa on jatkossa 44 prosenttia aiemman 27 prosentin sijaan.
- Tämä on iso muutos. Monessa muussa isossa kaupungissa tytäryhteisöjen rooli voi nousta Espoota merkittävämmäksi. Tämä johtuu jo yksinomaan siitä, että Espoolla ei ole omaa energiayhtiötä kuten monissa muissa kaupungeissa.
- yt kuntajohtajien työpaikkailmoituksiin pitää lisätä vaade osakeyhtiölain tuntemuksesta

Muuttuneen maailman myötä myös kuntalaki vaatisi perusteellisen läpikäynnin.

- Lisäksi konserniyhteisöjen rooli korostuessa myös kaupunkien talouden ohjausta pitäisi muuttaa.
- Läheskään kaikissa kaupungeissa konsernien raportointijärjestelmät eivät ole ajan tasalla. Kaupungeissa ei myöskään tehdä konsernibudjetteja.
- Tällöin vasen käsi ei välttämättä tiedä, mitä oikealle kädelle tapahtuu.
- Tilanne merkitsee myös sitä, että kaupunkien johtamisessa tarvitaan uudenlaista osaamista.
- Viimeistään nyt kuntajohtajien työpaikkailmoituksiin pitää lisätä vaade osakeyhtiölain tuntemuksesta

Isoilla kaupungeilla on markkinaehtoista toimintaa.

- Riskinä on, että soten jäädessä pois, kaupungeissa ryhdytään harrastamaan nykyistä enemmän bisnesten virittelyä.
- Jo nyt kuntasektoria pidetään monella saralla markkinahäirikkönä.
- Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) taannoksen selvityksen mukaan kuntien kilpailullisen toiminnan liikevaihto oli vuonna 7,95 miljardia euroa.
- Onneksi yleinen tietous kuntien liiketoimintaan liittyvistä riskeistä on viime vuosina kasvut.
- Luottamushenkilöt ovat asian tiimoilta paljon vartijoina. Heidän täytyy pitää huolta siitä, että kaupungit pysyvät lestissään, eivätkä lähde levittämään rönsyjä veronmaksajan kustannuksella